

PROTOKOLLAT

med tilkendegivelse af 25. oktober 2016

i

faglig voldgiftssag (FV2016-0012):

3F Fagligt Fælles Forbund,

Privat Service, Hotel og Restauration

og

Serviceforbundet

(advokat Mads Bendix Skelbæk-Knudsen)

mod

DI Overenskomst II

For Alliance Plus A/S

(advokat Lene Horn)

Der er under denne sag tvist om forståelsen af § 42 om ”Samarbejde og anvendelse af underleverandører” i parternes overenskomst (Serviceoverenskomsten 2014-2017). Tvisten angår, om det i lyset af bestemmelsens formål kan udledes af bestemmelsen, at de af overenskomsten omfattede virksomheder har pligt til at sikre, at de kun gør brug af underleverandører, hvis medarbejdere er omfattet af en pensionsordning i PensionDanmark, subsidiært hvis medarbejdere i hvert fald er omfattet af en til pensionsordningen i PensionDanmark svarende ordning.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af gruppeformand Tina Møller Madsen og formand Morten Schmidtke Eriksen, begge udpeget af klager, underdirektør Niels Grøn Seirup og advokat Annette Fæster, begge udpeget af indklagede, samt som opmand højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 25. oktober 2016, hvor klager var repræsenteret ved advokat Mads Bendix Skelbæk-Knudsen og DI ved advokat Lene Horn.

Klager nedlagde påstand om, at den indklagede virksomhed tilpligtes at anerkende kun at være berettiget til at anvende sådanne underleverandører, hvis medarbejdere er omfattet af en pensionsordning i PensionDanmark, subsidiært af en pensionsordning, der mindst svarer til en ordning i PensionDanmark.

Indklagede nedlagde påstand om frifindelse.

Der blev afgivet forklaring af forhandlingssekretær Henriette Olofsen, faglig sekretær Elaine Larsen, fagleder Ulrik Damm, direktør Peter Stenholm og HR Chef Michael Majgaard Gregersen, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, og afgørelsen blev herefter overladt til **opmanden, som udtalte:**

§ 42 i parternes overenskomst er sålydende:

”§ 42. Samarbejde og anvendelse af underleverandører

Stk. 1.

Denne aftale omhandler arbejde indenfor serviceoverenskomsten, der udføres af underleverandører (underentreprenører), som hverken direkte eller i kraft af medlemskab af en arbejdsgiverorganisation er dækket af en overenskomst.

Parterne er enige om, at modvirke omgåelse af serviceoverenskomsten. Spørgsmålet om omgåelse kan som hidtil behandles fagretligt. De af overenskomsten omfattede virksomheder hæfter ikke for underleverandørens eventuelle forringede lønvilkår mv.

Stk. 2.

Formålet med aftalen er at sikre rengøringsbranchen lige vilkår således at de af overenskomsten omfattede gode og velrenommerede virksomheder ikke får forringet deres konkurrence-

evne på grund af underbydende virksomheder, herunder virksomheder der forringer løn- og ansættelsesvilkår på området gennem brug af underleverandører.

Endvidere skal aftalen tilsikre at der skabes rammer for dialog organisationerne imellem og derved afværge eventuelle konflikter.

Stk. 3.

Såfremt en af parterne i denne aftale får kendskab til forringelser af branchens overenskomstmæssige forhold tager vedkommende organisation kontakt til modparten for at drøfte, hvorledes der kan skabes lige vilkår i branchen. Sådanne henvendelser skal resultere i et møde hurtigst muligt mellem overenskomstens parter.

Stk. 4.

Til brug for forbundenes arbejde for at overenskomstdække branchen, skal de af overenskomsten omfattede virksomheder – på opfordring fra forbundene til virksomhedens hjemsted – 2 gange årligt til organisationerne fremsende en oversigt over de seneste 6 måneders anvendte underleverandører.

Alene systematisk undladelse af afgivelse af oplysninger om anvendelse af underleverandører kan gøres til genstand for fagretlig behandling.

Stk. 5.

De i stk. 4 nævnte oversigter skal behandles fortroligt og ingen af de udleverede oplysninger kan videregives eller gøres til genstand for nogen form for offentliggørelse.

Offentliggørelse af navne på konkrete af overenskomsten omfattede virksomheder forudsætter afholdelse af det i stk. 3 nævnte møde. Forbundene er ikke herved afskåret fra på sædvanlig vis at iværksætte arbejdsstandsning med henblik på indgåelse af overenskomst overfor virksomheder, der ikke er omfattet af Serviceoverenskomsten.

Stk. 6.

Forbundene forpligter sig til ikke at afslutte overenskomst med virksomheder der ikke er omfattede af Serviceoverenskomsten på lempeligere vilkår end det i Serviceoverenskomsten fastsatte. Forbundene skal – på opfordring af arbejdsgiverorganisationerne – to gange årligt fremsende en oversigt over indgåede tiltrædelsesoverenskomster.

De af overenskomsten omfattede virksomheder skal i deres aftale med underleverandører sikre sig, at underleverandørerne har kendskab til Serviceoverenskomsten.

Stk. 7.

Hvis en ikke-overenskomstdækket virksomhed, der arbejder som underleverandør for en DI-medlemsvirksomhed, er ramt af en lovlig varslet eller iværksat hovedkonflikt til støtte for et krav om en kollektiv overenskomst, og der er varslet en lovlig sympati-konflikt mod en medlemsvirksomhed, kan Serviceforbundet eller 3F Privat Service, Hotel og Restauration rette henvendelse til DI med en anmodning om et møde til drøftelse af sagen. På mødet kan bl.a. drøftes de sympatikonflikttramte arbejdsopgaver. Tilsvarende kan DI rette henvendelse til for-

bundet. Alle relevante baggrundsoplysninger fremlægges på mødet eller tilsendes den modstående overenskomstpart så hurtigt som muligt.

Parterne er enige om i sådanne situationer, at underleverandørvirksomheden kan optages i DI og overenskomstdækkes, selvom en konflikt er varslet eller iværksat.

Stk. 8.

Parterne er som led i samarbejdet enige om løbende i overenskomstperioden at drøfte effekten af denne aftale.”

Bestemmelsen har tidligere givet anledning til en fortolkningstvist mellem overenskomtparterne, jf. faglig voldgiftssag FV 2011.0097, hvori jeg som opmand i sagen anførte bl.a. følgende i min tilkendegivelse af 8. december 2011:

”Det fremgår af § 42, stk. 1 og 2, at de i aftalen indeholdte bestemmelser har til formål at modvirke dels omgæelser af Serviceoverenskomsten, dels forringelse af andre virksomheders konkurrenceevne på grund af underbydende virksomheder, herunder virksomheder der forringer løn- og ansættelsesvilkårene på området gennem brug af underleverandører. § 42, stk.3-8, indeholder til opnåelse af dette formål en række bestemmelser, som bl.a. skal sikre, at underleverandørerne får kendskab til Serviceoverenskomsten og bliver dækket af denne overenskomst, hvis de ikke er det i forvejen.

En underleverandør, som ikke oppebærer en betaling, som mindst svarer til, hvad der skulle have været betalt for det pågældende arbejde ifølge overenskomsten, vil normalt ikke kunne aflønne sine egne medarbejdere efter overenskomsten og vil samtidig normalt være underbydende i forhold til andre virksomheder, som har baseret deres prissætning på, hvad det ifølge overenskomsten koster at få det pågældende arbejde udført.

Skal § 42 kunne virke efter sit formål, må de af overenskomsten omfattede virksomheder derfor give deres underentreprenører en betaling, som mindst svarer til, hvad der skulle have været betalt for det pågældende arbejde ifølge overenskomsten, og en virksomhed, som har vederlagt en underentreprenør i strid hermed, har derfor efter min vurdering brudt denne forudsætning og dermed overtrådt sine overenskomstmæssige forpligtelser over for de klagende forbund. Det kan ikke føre til et andet resultat, at det i § 42, stk. 1, sidste punktum er bestemt, at de af overenskomsten omfattede virksomheder ikke hæfter for en underleverandørs eventuelle forringede lønvilkår mv., da denne bestemmelse ikke er til hinder for, at de omhandlede virksomheder over for de klagende forbund har påtaget sig en overenskomstmæssig forpligtelse til at undlade at betale deres underleverandører mindre end, hvad der skulle have været betalt for at få udført det pågældende arbejde efter overenskomsten.”

De klagende forbund fik med denne begrundelse medhold i, at virksomheder omfattet af overenskomsten ved anvendelse af underleverandører er forpligtet til at yde disse en betaling herfor, der mindst svarer til, hvad der skulle have været betalt for det pågældende arbejde ifølge overenskomsten.

Som § 42 er affattet, skal en underleverandørs evt. forringede lønvilkår mv. over for sine ansatte modvirkes gennem de procedurer, som er aftalt i bestemmelsen. Dette er også forudsat i min tilkendegivelse i sag FV2011.0097. Det kan således af denne tilkendegivelse alene udledes, at § 42 for

at kunne virke efter sit formål må pålægge de af overenskomsten omfattede virksomheder en overenskomstmæssig forpligtelse til at undlade at betale deres underleverandører et vederlag, som er mindre end, hvad der skulle have været betalt for at få udført det pågældende arbejde efter overenskomsten.

§ 42, stk. 6, pålægger de af overenskomsten omfattede virksomheder en pligt til i deres aftaler med underleverandører at sikre, at underleverandørerne har kendskab til Serviceoverenskomsten, men § 42 indeholder ikke i øvrigt krav til indholdet af de aftaler, som virksomhederne indgår med deres underleverandører.

Der er mellem parterne enighed om, at Serviceoverenskomsten ikke er til hinder for, at den indklagede virksomhed gør brug af underleverandører uden overenskomst, og klager kom under overenskomstforhandlingerne i 2010 ikke igennem med et krav om, at overenskomsten skulle forpligte virksomheder omfattet af overenskomsten til at videreføre overenskomstens bestemmelser som krav i alle aftaler med underleverandører og disses underleverandører.

Der er derfor intet belæg for i § 42 at indfortolke et krav om, at virksomhederne skulle være forpligtet til kun at anvende underleverandører, hvis medarbejdere er ansat på vilkår, som mindst svarer til overenskomstens bestemmelser, heller ikke hvad angår ret til pension.

Opmanden tilkendegav på den anførte baggrund, at en kendelse i sagen vil falde ud til, at indklagedes frifindelse påstand vil blive taget til følge.

Parterne var enige om at tage denne tilkendegivelse til efterretning med samme virkning som en kendelse i sagen. Der var endvidere enighed om, at lønmodtagersiden og arbejdsgiversiden hver især bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

Sagen sluttet.

København, den 1. november 2016

Lene Pagter Kristensen